

16 Nov 2015 21:35

Kindralleitnant Riho Terrase kaitseväe 97. aastapäevale pühendatud sõnavõtt

Kindralleitnant Riho Terrase kaitseväe 97. aastapäevale pühendatud sõnavõtt

Kaitseväe juhataja kindralleitnant Riho Terrase sõnavõtt Eesti Kaitseväe 97. aastapäeva pidulikul tähistamisel Estonia kontserdisaalis 16. novembril 2015.

Kaitsevägi peab oma sünnipäevaks 16. novembrit 1918. aastal, sest just siis kutsus Ajutine Valitsus kokku vabatahtlikest koosneva rahvaväe.

Mõttetöö ning tegutsemine selle nimel, et Eestil oleks oma kaitsevägi, algas juba mõned aastad varem. Rahvusväeosade loomise idee autoriks ning selle kõige häälekamaks eestkõnelejaks peetakse Jaan Tõnissoni. Ajastule omaselt olidki Eesti oma sõjalise jõu asutamise tugevaimad toetajad just vaimuinimesed ja ärksamad seltskonnategelased. Eht Eesti kombekohaselt polnud ka siin ühtset arvamust - juhtus nii, et Tartu oli rohkem poolt ja Tallinn kahtlevamal seisukohal. Kuid kui koitis õige päev, oldi ühisel nõul ja saadi väga hästi aru, et noore riigi tuleviku kindlustamise nimel on tarvis vägi kokku kutsuda.

Veel enne kui saame rääkida iseseisva Eesti riigi kaitseväe sünnist, väärib kindlasti äramärkimist Eesti diviisi loomine aasta varem. Seda vaimsust ning idealismi, mida kandsid meie eelkäijad iseloomustab ehk kõige paremini diviisi staabiülema, alampolkovnik (hilisema kindralmajor?) Jaan Sootsi päevakäsk number 1. Ta ütleb seal nii, tsiteerin: „Tõuskem kõrgemale parteilistest ja isiklikest huvidest ning asetagem üle kõige Eestimaa ja eesti rahva huvid ja au! Ühisel jõul peame looma niisuguse sõjaväe, mis on auks ja uhkuseks eesti rahvale, mis aitab alal hoida korda kodumaal ning ka lahinguväljal ei kohku tagasi ühegi vaenlase ees“, tsitaadi lõpp. Keerulistel aegadel oli neist sõnadest kindlasti jõudu ja kasu, sest need tõid kokku paljud eesti soost mehed, keda esimene ilmasõda oli rindeid mööda laiali pillutanud.

Ka täna, pidupäeval, ei saa ma märkimata jätta, et julgeolekupilt, milles me elame, on keeruline. See nõuab meilt kõigilt teravat tähelepanu ning tugevat pingutust.

Äsja üle Pariisi kandunud jõhker terrorilaine oli rünnak euroopaliku eluviisi ning vabaduste vastu. Meie kõigi ülesanne on neid vabadusi kaitsta. Meie kõigi ülesanne on olla solidaarsed oma liitlastega. Kui me mõistame teisi, mõistavad teised meid.

Viimase kaheksa aasta jooksul on Euroopa ja kogu läänemaailm olnud Venemaa käitumisest kord üllatunud, küll väljendanud sügavat muret ja nõrdimust. Alates Georgiast, jätkates Krimmi ja Ida-Ukrainaga ning viimati Süürias, on Venemaa näidanud, et väljakujunenud arusaamad rahvusvahelisest õigusest ei ole agressori jaoks takistuseks. Soov kõneleda jõupositsioonilt ning eirata väiksemate naabrite vääramatut õigust enesemääramisele iseloomustavad idanaabri käitumismustrit. See on muster ja see ei tohi enam üllatada ning sügava mure ja nõrdimuse väljendamise asemel tuleb tegutseda.

Mul on hea meel, et NATO on tegutsenud selle nimel, et Eesti riik ning meie inimesed oleksid paremini kaitstud. Juba poolteist aastat on Eestis kohal liitlaste üksused. Meie õhuruumi valvavad liitlaste lennukid ning koos meie kaitsevälastega harjutavad õlg-õla kõrval USA maaväetüksused. Selle eesmärgiks on tugevam, nähtavam ja kestlikum heidutus.

Täna pole meil tarvis oma headele sõpradele NATOs oma muresid väga pikalt seletada. Arusaam, et jõujooned on muutunud ning et NATO peamine ülesanne on kollektiivne kaitse - see arusaam on selge ja ühtviisi mõistetav nii siin kui sealpool Atlandi ookeani.

Ma tahan südamest tänada meie sõpru, kes on Eestisse saatnud oma parimad sõdurid. Vaadates tulevikku

ning suvel toimuvale NATO Varssavi tippkohtumisele, siis on Eesti aga ka terve NATO idatiiva huvi, et liitlaste kohalolek oleks siin veel tugevam, veel nähtavam ja veel alalisem.

Samuti avaldan ma siirast tänu meie kaitseväelastele, kes on teinud väga palju selle nimel, et liitlaste üksuste saabumine Eestisse ning siin viibimine oleks sujuv ning annaks kõigile selge signaali – te olete siin oodatud! Täna on mul hea võimalus teie kõigi ees nimeliselt tänada kahte kaitseväelast, kes on eriti silma paistnud oma panuse ja töösse suhtumisega. Need on noorem-leitnant Bert Pöder õhuväe toetusgrupist ning noorem-seersant Juhan Nurk Scoutspataljonist. Olete meile kõigile eeskujuks, aitäh tubli teenistuse eest!

Eesti kaitsevägele on tänavune aasta olnud läbi aastate üks tegusamaid. Kevadel hingas terve Eesti ühes rütmis meie suurima õppusega. SIIL 2015 oli õnnestumine. See kinnitas, et rahva kaitsetahe, mis on olnud tavapärastelt väga kõrge – et see pole pelgalt kuiv number paberil, vaid reaalne, mobiliseeritav ja formeeritav jõud. Reservväe valmidust tuleb mõõta ning parim viis seda teha on just läbi suurte õppekogunemiste. SIIL andis meile hulgaliselt kogemusi ning teadmisi, mida me saame rakendada veel parema kaitsevõime ehitamisel. Täna kõiki reservväelasi, kaitseliitlasi ning elukutselisi kaitseväelasi kordaläinud ja eduka õppuse eest!

Tänavu möödus 20 aastat meie esimesest välismissioonist. See viis Eesti rahuvalveüksuse ÜRO egiidi all Horvaatiasse. Kahe kümnendi jooksul on meie kaitseväelased teeninud riiki väga erinevates maailma nurkades. Välismissioonid on osa vastutustundlikult ja globaalselt mõtleva riigi käitumisest. Alates 2015. aasta kevadest oleme taas oma üksusega Liibanonis, ÜRO missiooni koosseisus, seekord koos sõpradega Soomest ning Iirimaalt. Rahuvalve on oma iseloomult rahulikum kui mitmed eelnevad missioonid, milles Eesti on osalenud. Afganistani ja Iraagi puhul ei pea me peituma poliitiliselt korrektsete ning diplomaatiliste väljendite taha. Seal tundsid ja kogesid meie kaitseväelased sõda.

Sõda on halastamatu. Mitmed meie seast - meie kaasvõitlejad ja relvavennad jätsid oma elu lahinguväljale.

Ma palun püsti tõusta, et pidada meeles neid, kes on andnud elu Eesti eest. Me mäletame teid!

Ma tänan!

Lugupeetavad,

Eesti kaitseväge on kasvanud ja arenenud koos Eesti riigiga. Meie kutsumusega ja kohusega riiki kaitsta kaasneb ka vastutus seda võimalikult hästi teha. Sõjaväelastele pole tarvis pikalt selgitada, miks on tarvis plaani. Plaan aitab struktureeritult (täpselt) mõelda, oma eesmärged, tegevusi ja vahendeid õigesti ritta seada. Täna oleme järgmise tulevikku-vaatava plaani koostamise juures. Ma olen enam kui kindel, et põhimõtted, millest oleme viimastel aastatel juhitud – need kehtivad ka kaitseväge tulevikku kavandades. Reaalne sõjaline jõud oleme me vaid siis kui me teame, et meil on kõrgel tasemel väljaõpe, korralik relvastus ja varustus ning et me seda kõike ka ikka ja jälle kokku harjutame.

Täna on Eesti kaitseväge pidupäev. Ma olen veendunud, et kõik siin saalis viibijad võivad tingimusteta uhkust tunda, sest Eesti kaitseväge on üks väärt vägi.

Õnnitlen teid kaitseväge 97. aastapäeva puhul. Soovin meile kõigile jõudu, edu ja tarmukust Eesti riigi kaitsel.